

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Földrajz Kar
1.3 Intézet	Magyar Földrajzi Intézet
1.4 Szakterület	Földrajz
1.5 Képzési szint	BsC
1.6 Szak / Képesítés	Földrajz

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	TÁRSADALOMFÖLDRAJZ KUTATÁSMÓDSZERTANA						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. TÖRÖK Ibolya, egyetemi docens						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. TÖRÖK Ibolya, egyetemi docens						
2.4 Tanulmányi év	II	2.5 Félév	3	2.6. Értékelés módja	V	2.7 Tantárgy típusa	Kötelező

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	1	3.3 szeminárium/labor	3
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	14	3.6 szeminárium/labor	42
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					25
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					15
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					25
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					-
Vizsgák					4
Más tevékenységek:					-
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	69				
3.8 A félév össz-óraszama	125				
3.9 Kreditszám	5				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	<ul style="list-style-type: none"> Az <i>Népességföldrajz</i> valamint A <i>Geoinformatika</i> tantárgyak keretein belül elsajátított ismeretek hozzájárulnak a tárgy jobb megismeréséhez és könnyebb megértéséhez, valamint a fogalmi alapok megerősítéséhez és a meglévő információk elmélyítéséhez.
4.2 Kompetenciabeli	<ul style="list-style-type: none"> A megszerzett ismeretek folyamatos használata lehetővé teszi a tananyag fejezeteinek könnyebb megértését szoros összefüggésben a korábban tanult tantárgyak tematikájával.

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> Videoprojektorral és megfelelő szoftverekkel ellátott terem
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> Számítógépekkel és internet hozzáférhetőséggel, videoprojektorral és megfelelő szoftverekkel ellátott terem

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • 1K. A legfontosabb földrajzi fogalmak, törvények, folyamatok és jelenségek ismertetése, ezek eredetének és fejlődésének magyarázata, azon következmények felmérése/kiértékelése, melyek hatással vannak a természeti és antropikus földrajzi rendszerekre. • 2K. Különböző forrásokból származó adatok gyűjtési és feldolgozási módszereinek és technikáinak az ismerete és használata. • 3K. Jellegzetes grafikus anyagok elkészítése. • 4K. Szakmai projektek és tanulmányok kidolgozása. • 5K. Földrajzi projektek és tanulmányok elemzéséből kapott eredmények megfelelő felhasználása. • 6K. Szakmai segítségnyújtás különböző földrajzi területeken.
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • TK1. Hatékony és felelősségteljes munkamódszerek alkalmazása a szakmai etikai kódex elveinek, normáinak és értékeinek figyelembe vételével. • TK2. Multidiszciplináris csoportmunkában alkalmazott hatékony technikák elsajátítása valamint az ehhez kapcsolódó etikai szabályok, a különböző vélemények sokféleségének az elfogadása, a multikulturalitás és sokszínűség tiszteltben tartása. • TK3. A folyamatos szakmai képzés szükségességének felismerése a munkaerőpiaci kereslethez való alkalmazkodás céljából.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • A területi elemzések szempontjából nélkülözhetetlen elméleti és gyakorlati ismeretek szintézisszerű elmélyítése.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • Alapvető ismeretszerzés az adott témáról. • A hallgatók elméleti ismereteinek kiszélesítése új fogalmak és munkamódszerek elsajátítása által. • A kommunikációs készségek fejlesztése és a gyakorlati ismeretek operacionalizálása a témához kapcsolódó esettanulmányokra alapuló kiselőadások bemutatása által.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
<p>1. Bevezetés: az előadás ismertetése. A minőségi kutatásról általában. A szövegszerkesztés alapjai. 1.1 A tudományos kutatás erkölcsi és etikai kérdései</p>	<ul style="list-style-type: none"> • aktív részvételen alapuló előadás 	1 óra
<p>2. Adatszerzési eljárások (népszámláláskor összeírt adatbázisok, Országos Statisztikai Hivatal, EU adatbázis, különböző világszervezetek adatbázisa). Egy jó területi adatbázis összeállítására vonatkozó követelmények. Térbeliség és időbeliség a területi kutatásokban. 2.1. A tudományos kutatás ismeretelméleti alapjai</p>	<ul style="list-style-type: none"> • aktív részvételen alapuló előadás • szóbeli előadás interaktív szakaszokkal • példákkal való alátámasztás 	1 óra
<p>3. Területi elemzésekben vizsgált támakörök (természeti keretek, humán alapok, településhálózat, gazdaság).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • aktív részvételen alapuló előadás • példákkal való alátámasztás 	1 óra
<p>4. A tudományos kutatás fázisai.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • heurisztikus beszélgetés 	1 óra

A kutatási probléma. Témaválasztás, kutathatóság kérdése, előzetes tudás szerepe, könyvészeti források használata.	<ul style="list-style-type: none"> • problémafelvetés • szóbeli előadás interaktív szakaszokkal 	
5. A kutatási terv és a kutatási tervezet. A kutatási terv dokumentációja és a kutatási program megvalósítása	<ul style="list-style-type: none"> • aktív részvételen alapuló előadás • példákkal való alátámasztás 	1 óra
6. Irodalmi hivatkozások ismerete (első adatelem és dátum rendszerű hivatkozás, hivatkozás láb- vagy végjegyzetben, sorszámozott hivatkozás betürendbe sorolással)	<ul style="list-style-type: none"> • szóbeli előadás interaktív szakaszokkal felderítés • problémafelvetés • heurisztikus beszélgetés 	1 óra
7. A szakdolgozat készítésének lépései	<ul style="list-style-type: none"> • szóbeli előadás interaktív szakaszokkal • példákkal való alátámasztás 	1 óra
8. Prezentációs technikák	<ul style="list-style-type: none"> • szóbeli előadás interaktív szakaszokkal • példákkal való alátámasztás 	1 óra
9. A mintevétel típusai: egyszerű véletlen mintavétel technikái, rétegzett mintavétel, szisztematikus mintavétel	<ul style="list-style-type: none"> • 	
10. A mintevétel típusai: többlépcsős csoportos mintavétel	<ul style="list-style-type: none"> • szóbeli előadás interaktív szakaszokkal • példákkal való alátámasztás 	1 óra
11. A kérdőívezés jelentősége. A kérdőíves felmérés módszerei, fázisai és típusai.	<ul style="list-style-type: none"> • szóbeli előadás interaktív szakaszokkal • példákkal való alátámasztás 	1 óra
12. Kérdőívszerkesztés: a kérdések sorrendje, tipikus hibák elkerülése, a nemválaszolás problémája	<ul style="list-style-type: none"> • szóbeli előadás interaktív szakaszokkal • példákkal való alátámasztás 	1 óra
13. Kérdéstípusok (nyílt és zárt kérdések, azonosító, feltételes kérdések), érthetőség, relevancia, kompetencia a kérdésekben. Telefonos kérdezés. Postai kérdezés vagy az önkitöltős kérdőívek. Buzdító levelek.	<ul style="list-style-type: none"> • szóbeli előadás interaktív szakaszokkal • példákkal való alátámasztás 	1 óra
14. Az interjúkészítés jelentősége. Interjú típusok : individuális és csoportos	<ul style="list-style-type: none"> • szóbeli előadás interaktív szakaszokkal • példákkal való alátámasztás 	1 óra

Könyvészet

[1] Babbie, E. (1998): *A társadalomtudományi kutatás gyakorlata*, Balassi Kiadó, Budapest.

[2] Cauc, I. (2004): *Metodologia cercetării sociologice*, Editura Fundației României de mâine, București.

[3] Culic, I. (2004): *Metode avansate în cercetarea socială*. Editura Polirom, Iași.

[4] Török I. (2008): *Kvantitatív elemzési módszerek*. Egyetemi Kiadó, Kolozsvár.

[5] Magyar T. (2005): *Adatfelvételi módszerek a társadalomkutatásban*. Egyetemi Kiadó, Kolozsvár.

[6] Nemes Nagy J. (2005-szerk): *Regionális elemzési módszerek*, Regionális Tudományi Tanulmányok 11, Macropolis Kiadó, Budapest.

[7] Veres V. – Mezei E. (2001): *Társadalomstatisztika*, Egyetemi Kiadó, Kolozsvár

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
--------------------------------	-----------------------------	---------------------

1. Szövegszerkesztési gyakorlatok I: kivágás, beillesztés, oldalbeállítás, betűméret,	<ul style="list-style-type: none"> • megfelelő szoftverek használata • csoportmunka • példákkal való alátámasztás 	3 óra
2. Szövegszerkesztési gyakorlatok II: táblázatszerkesztés, szövegdoboz beszúrása, szimbólumok kiválasztása, egyenletek szerkesztése..	<ul style="list-style-type: none"> • megfelelő szoftverek használata • csoportmunka • példákkal való alátámasztás 	3 óra
3. Szövegszerkesztési gyakorlatok II: lábjegyzetek beszúrása, tartalomjegyzék összeállítása, track changes funkció kezelése	<ul style="list-style-type: none"> • megfelelő szoftverek használata • csoportmunka • példákkal való alátámasztás 	3 óra
4. Adatszerzési eljárások. Hazai és nemzetközi adatbázisok áttekintése.	<ul style="list-style-type: none"> • megfelelő szoftverek használata • csoportmunka • példákkal való alátámasztás 	3 óra
5. Egy feladott kutatási téma bibliográfiájának összeállítása és leellenőrzése	<ul style="list-style-type: none"> • megfelelő szoftverek használata • csoportmunka • példákkal való alátámasztás 	3 óra
6. Power Point prezentáció készítésének lépései. Szövegdoboz, képek, ábrák, táblázatok, hang- és filmfájlok használata. Animációk paraméterezése. Kiemelő hatások.	<ul style="list-style-type: none"> • megfelelő szoftverek használata • csoportmunka • példákkal való alátámasztás 	3 óra
7. Bevezetés az SPSS-be: adatállomány kezelő programok, Excel és SPSS kompatibilitás. Az SPSS program részei (Data Editor, Output).	<ul style="list-style-type: none"> • megfelelő szoftverek használata • csoportmunka • példákkal való alátámasztás 	3 óra
8. Az SPSS adatállományról: változók létrehozása, címkézése, kivágása, áthelyezése. Hiányzó adatok kezelése, Missing Values.	<ul style="list-style-type: none"> • megfelelő szoftverek használata • csoportmunka • példákkal való alátámasztás 	3 óra
9. A változók értékeinek eloszlása SPSS-ben, leíró statisztika, folytonos és diszkrét változók, grafikonok szerkesztése SPSS-ben.	<ul style="list-style-type: none"> • megfelelő szoftverek használata • csoportmunka • példákkal való alátámasztás 	3 óra
10. Kétváltozós statisztikai elemzések : keresztábrák, két változó együttes eloszlása SPSS-ben, korrelációk.	<ul style="list-style-type: none"> • megfelelő szoftverek használata • csoportmunka • példákkal való alátámasztás 	3 óra
11. Kérdőívszerkesztés. A kérdőívek kódolása I.	<ul style="list-style-type: none"> • megfelelő szoftverek használata • csoportmunka • példákkal való alátámasztás 	3 óra
12. Kérdőívszerkesztés. A kérdőívek kódolása II.	<ul style="list-style-type: none"> • megfelelő szoftverek használata • csoportmunka • példákkal való alátámasztás 	3 óra
13. Interjúkészítés	<ul style="list-style-type: none"> • megfelelő szoftverek használata • csoportmunka • példákkal való alátámasztás 	3 óra
14. Mintavétel SPSS-ben	<ul style="list-style-type: none"> • megfelelő szoftverek használata • csoportmunka 	3 óra

	• példákkal való alátámasztás	
Könyvészet		
[1] Babbie, E. (1998): <i>A társadalomtudományi kutatás gyakorlata</i> , Balassi Kiadó, Budapest.		
[2] Nemes Nagy J. (2005-szerk): <i>Regionális elemzési módszerek</i> , Regionális Tudományi Tanulmányok 11, Macropolis Kiadó, Budapest.		
[3] Rotariu, T. (2006): <i>Metode statistice aplicate în științele sociale</i> . Editura Polirom, Iași		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

<ul style="list-style-type: none"> • A tantárgy tartalma szoros összefüggésben van más hazai és nemzetközi egyetemek ugyanez vagy hasonló jellegű anyagával. • A szakterület reprezentatív munkáltatóinak véleményezéséből kiderült a szakértelem nagy megbecsülése, ami azt bizonyítja, hogy az ehhez a tanulmányi programhoz igazodó oktatási tantervek szerkezete és tartalma pontos, átfogó és hatékony.
--

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	<ul style="list-style-type: none"> • a tanult fogalmak rendszerezési és használati szintjének ellenőrzése • logikai következetesség és érvelés • a szakmai fogalmak elsajátításának szintje • szemléleti/hozzáállási vonatkozások: önálló tanulás iránti érdeklődés 	Írásbeli értékelés	50%
10.5 Szeminárium / Labor	<ul style="list-style-type: none"> • gyakorlati alkalmazás képessége • a felhalmozott tudás hasznosíthatósága 	Szemináriumi téma bemutatása, projektek elkészítése	50%

10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei

<ul style="list-style-type: none"> • A Társadalomföldrajzban alkalmazott kutatások elméleti és módszertani ismereteinek elsajátítása (fogalmak, elvek, módszerek, mutatók, adatok és információk) hozzájárulhat egy sikeres szakdolgozat elkészítéséhez.

Kitöltés dátuma

2022.04.22.

Előadás felelőse

Dr. Török Ibolya docens

Szeminárium felelőse

Dr. Török Ibolya docens

Az intézeti jóváhagyás dátuma

Intézetigazgató

.....